

Івлєв Д. І.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Наукові керівники: Федосєєва Г. С.,
доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
Киричишин В. М., *директор Фермерського господарства*
«Киричишина В. М.», Україна

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Актуальність теми обумовлена сучасним розвитком цифрових технологій, що створюють як нові можливості для бізнесу, оптимізуючи процеси та підвищуючи ефективність, але водночас з цим приносить з собою і низку викликів та загроз для фінансово-економічної безпеки організацій, особливо в умовах глобальної нестабільності. Зростання залежності від цифрових систем робить організації вразливими до ризиків, пов'язаних із кібератаками, витоком даних та технологічним збоєм. Це створює потребу ефективного управління цими загрозами для забезпечення стабільної діяльності та конкурентоспроможності організації. Дослідження впливу цифровізації на фінансово-економічну безпеку є необхідним для формування ефективної управлінської стратегії та розробки механізмів мінімізації ризиків.

Метою роботи є дослідження впливу цифровізації на фінансово-економічну безпеку організацій та визначення основних переваг та викликів пов'язаних з інтеграцією цифрових технологій у бізнес-процеси.

Цифровізація організацій пов'язана з впровадженням нових технологій, створення своєї локальної інформаційної системи, які значно впливають на способи управління інформацією, фінансами та операційними процесами. З одного боку, ці технології спрощують більшість процесів організацій, дають можливість отримувати оперативні дані, підвищує ефективність працівників, дає можливість точніше прогнозувати ризики та приймати швидкі рішення, що підвищує загальну ефективність і самого управління. З іншого боку, цифрові рішення часто несуть ризики для безпеки. Зростаюча кількість кіберзагроз несе ризики витоку конфіденційної інформації підприємства, фінансові та репутаційні втрати, порушення роботи загальної інформаційної системи організації. Подібні ризики особливо актуальні на сьогодні, адже кількість російських кібератак по українських організаціях з кожним днем збільшується, прикладом катастрофічної атаки є атака на Київстар 12 грудня 2023 року [1], коли було порушено інформаційну систему та стабільність її роботи, паралізувавши організацію на декілька днів.

Головними перевагами цифровізації є здешевлення діяльності та організаційних процесів організації, впровадження сучасних цифрових

інструментів для більш ефективного контролю фінансової ситуації та її подальшої аналітики, включаючи обробку великих баз даних. Це дозволяє проводити аналіз швидше, точніше передбачати тренди та прогнозувати ризики, запроваджувати більш ефективні рішення щодо керування бюджетом, інвестицій та фінансового планування [2]. Також цифровізація зменшує вірогідність помилки через людський фактор, адже заповнення більшості складних даних стає автоматичним, а те що вноситься вручну – легко перевіряється декількома джерелами в наявній інформаційній системі. Полегшує взаємодію та оперативне розв'язання питань. Ще цифровізація дозволяє покращити безпеку даних, через прямий контроль за доступом персоналу до інформації та запровадженням методів шифрування конфіденційної інформації, певною мірою підвищуючи безпеку даних.

Однак, ключовим викликом запровадження цифрової трансформації є потреба у системних змін у бізнес-моделях організації [3], необхідність перенавчання персоналу для роботи в нових умовах, зміна усієї організаційної моделі, що було створено всередині організації. Також, побудова ефективної інформаційної системи потребує великих фінансових вкладень, викликає проблему з пошуком потрібних кадрів для реалізації проєкту та хоч і здешевлює внутрішні процеси, як обмін даними, але створює додаткові витрати на підтримання цифрової кібербезпеки та запровадження нових методів захисту, налагодження всієї системи. Створює ризик внутрішніх цифрових диверсій організаціями-конкурентами, наприклад у вигляді зараження системи комп'ютерними вірусами.

Таким чином, можна зробити висновок, що цифровізація дозволяє оптимізувати та підвищити ефективність управління фінансово-економічною безпекою організації. Вона дозволяє швидше обробляти великі обсяги даних, знижувати ймовірність помилок через людський фактор та запроваджувати нові більш ефективні засоби контролю за бюджет і фінансовим плануванням. Однак, разом з цим цифровізація породжує низку нових проблем: від необхідності адаптації бізнес-моделі до суттєвих нових цифрових ризиків, захист від яких створює нове фінансове навантаження.

Список використаних джерел:

1. Якою була атака хакерів на «Київстар» та як відновлювалась компанія. Спільнота програмістів. URL: <https://dou.ua/lenta/news/kyivstar-cyber-attack-restoration/>.
2. Череп О.Г., Гудков Д.Р. Вплив цифровізації на фінансово-економічну безпеку підприємств та національну безпеку держави. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки*. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2024-2-62-19>.
3. Дергалюк Б.В. Вплив цифрової трансформації на забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2023. №26. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.26.2023.287057>.